

Τι είναι πίστη;

Γράφει
Ο Ευάγγελος Μαυρογόνατος

Την απάντηση περί πίστεως την έδωσε ένας φοιτητής, σε έναν Άθεο Καθηγητή του της Φιλοσοφίας: «Πίστη είναι αυτή που κινεί τα πράγματα και τα κρατάει ζωντανά...»

Εικόνα 1 Ιερός Αυγουστίνος

«Πίστη είναι να πιστεύεις αυτό που δεν βλέπεις, η ανταμοιβή είναι να δεις αυτό που πιστεύεις», μας λέει ο Ιερός Αυγουστίνος.

Σήμερα οι περισσότεροι άνθρωποι λειτουργούν καθαρά ανθρωποκεντρικά και όχι Χριστοκεντρικά, δηλαδή πιστεύουν στις δυνατότητες του ανθρώπινου μυαλού και στα επιτεύγματα του, ουσιαστικά έχουν θεοποιήσει τον ίδιο τους τον εαυτό.

Έχουν παρασυρθεί από την ευμάρεια, το εύκολο κέρδος και ό,τι συνεπάγεται από αυτό, προσπαθούν όλα να τα ερμηνεύσουν με την ανθρώπινη λογική.

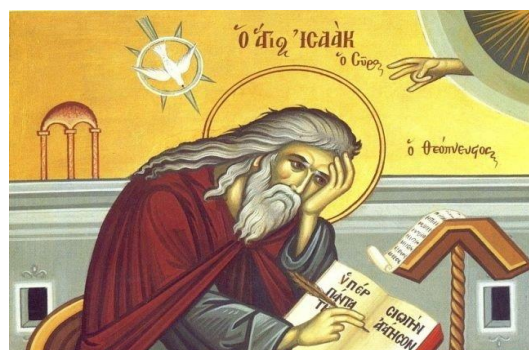
Μάλιστα είναι πολλοί αυτοί που πιστεύουν και υποστηρίζουν ότι είναι αδύνατον κάποιος να φτάσει σε τελειότητα αρετών, γιατί οι φροντίδες του κόσμου δεν του το επιτρέπουν.

Προσπαθούν να διευρύνουν τις γνώσεις τους (θεμιτό) να ανακαλύψουν νέες τεχνικές σε θέματα υγείας, μακροβιότητας, ανέσεων κ.π.ά.

Όμως σε θέματα που αφορούν την πίστη εκεί προτάσσουν τις γνώσεις τους και την επιστήμη, αμφισβητώντας πολλές φορές την θεία επέμβαση, όταν η ανθρώπινη βρίσκεται σε αδιέξοδο.

Ο Ισαάκ Ο Σύρος μας λέει για τη γνώση:

« (...) Γιατί η γνώσις είναι αντίθετη με την πίστη, και η πίστη είναι η λύσις σε όλα που ζητά να βρει η γνώση με τους δικούς της τρόπους; Και λέγοντας γνώση θέλω να πω τη γνώση που δεν είναι πνευματική. Γιατί ο ορισμός της γνώσεως είναι τούτος, ότι δίχως να εξετάσει και να ερευνήσει, δεν μπορεί να κάνει τίποτα, αλλά εξετάζει όσα θέλει, η πίστη όμως είναι κάτι τι, που όποιος δεν το σιμώσει με τρόπο σωστό, δεν θέλει να μείνει αντάμα της (...)».

Εικόνα 2 Ισαάκ Σύρος

Όμως θα διερωτηθεί κάποιος ποιος είναι τελικώς ο πιστός και τι είναι η πίστη; είναι όποιος απλά πιστεύει στον Θεό;

Ο πιστός δεν μπορεί να είναι μια περιπλανώμενη, αλαζονική φιγούρα «Ορθόδοξου χωρίς πίστη», ο οποίος θέλει τον Θεό μόνο για τα δύσκολα και στα μέτρα του.

Όπως μας λέει, πάλι, ο Ιερός Αυγουστίνος:

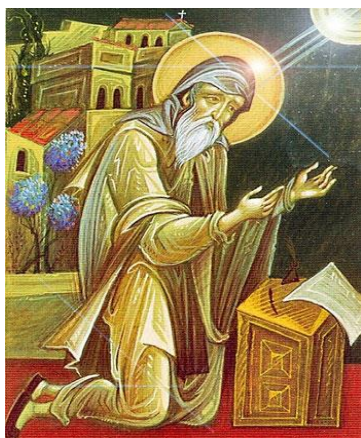
«Αν πιστεύεις ό,τι σου αρέσει από το Λόγο του Θεού και απορρίπτεις ό,τι δεν σου αρέσει, δεν πιστεύεις στο Λόγο του Θεού, πιστεύεις στον εαυτό σου».

Η πίστη δεν είναι φόρμα, η οποία συμπληρώνεται σε έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή και τελειώσαμε, ούτε πολιτισμική πόζα, ένα τυποποιημένο καλούπι, αλλά είναι το **«ευαγγελικό μέτρο του ελέους, της συγγνώμης και της αγάπης».**

Επιπλέον, πίστη σημαίνει ανάληψη ατομικής ευθύνης και μια ορισμένη ηθική στάση απέναντι στους ανθρώπους και στα κατά καιρούς τεκταινόμενα.

Η χριστιανική ηθική δεν ταυτίζεται με αυτόν ο οποίος προσαρμόζεται στις θεσμικές επιταγές της κοινωνίας όπου και ανήκει, αποφεύγοντας να διαφοροποιηθεί από αυτή.

Η πίστη αποτελεί μια, «άλλη ηθική», την ηθική της ευθύνης έναντι του άλλου ανθρώπου, του πλησίον μας. Σήμερα την έχουμε;

Εικόνα 3 Άγιος Συμεών

Θα επικαλεστώ επίσης τον λόγο του Αγίου Συμεών του Θεολόγου περί πίστεως:

(...) Αδελφοί και πατέρες· είναι καλό να διακηρύττομε σε όλους το έλεος του Θεού και να φανερώνομε στους πλησίον μας την ευσπλαχνία και την ανείπωτη αγαθότητα του Θεού προς εμάς. «Εγώ λοιπόν, καθώς το βλέπετε, μήτε νηστείες έκανα, μήτε αγρυπνίες, μήτε χαμαικοιτίες, αλλά μόνο ταπεινώθηκα και ο Κύριος σύντομα με έσωσε», λέει ο θείος Δαβίδ.

Και μπορεί κανείς να πει πολύ πιο σύντομα: «Μόνο πίστεψα, και με δέχτηκε ο Κύριος».

Επειδή είναι πολλά αυτά που μας εμποδίζουν ν' αποκτήσουμε την ταπεινώση, να βρούμε όμως την πίστη δεν μας εμποδίζει τίποτε.

Γιατί αν το θελήσουμε ολόψυχα, ευθύς ενεργεί μέσα μας η πίστη, αφού είναι δώρο του Θεού και φυσικό προσόν, αν και υπόκειται στην αυτεξουσιότητα της προαιρέσεώς μας. Γι' αυτό ακόμη και οι Σκύθες και οι βάρβαροι πιστεύουν ο ένας τα λόγια του άλλου. (...).

Δεν θα σας κουράσω περισσότερο, θεολογώντας, θα σας παραθέτω μια συνομιλία ενός φοιτητή και ενός άθεου καθηγητή της φιλοσοφίας, ο οποίος συζητά

μαζί του, στο αμφιθέατρο του πανεπιστημίου, για τη σχέση μεταξύ επιστήμης και πίστης στον Θεό και ας βγάλει ο καθένας τα δικά του συμπεράσματα:

Καθηγητής: Λοιπόν, πιστεύεις στον Θεό;

Φοιτητής: Βεβαίως, κύριε...

Καθ.: Είναι καλός ο Θεός;

Φοιτ.: Φυσικά.

Καθ.: Είναι ο Θεός παντοδύναμος;

Φοιτ.: Ναι

Καθ.: Ο αδερφός μου πέθανε από καρκίνο παρότι παρακαλούσε τον Θεό να τον γιατρέψει και προσευχόταν σε Αυτόν. Οι περισσότεροι από εμάς θα προσπαθούσαν να βοηθήσουν αυτούς που έχουν την ανάγκη τους. Πού είναι η καλοσύνη του Θεού λοιπόν;

Φοιτ.: ...

Καθ.: Δεν μπορείς να απαντήσεις, έτσι δεν είναι; Ας ξαναρχίσουμε νεαρέ μου. Είναι καλός ο Θεός;

Φοιτ.: Ναι.

Καθ.: Είναι καλός ο διάβολος;

Φοιτ.: Όχι.

Καθ.: Ποιος δημιούργησε τον διάβολο;

Φοιτ.: ο... Θεός..

Καθ.: Σωστά.. Πες μου παιδί μου, υπάρχει κακό σ' αυτόν τον κόσμο;

Φοιτ.: Ναι.

Καθ.: Το κακό βρίσκεται παντού, έτσι δεν είναι; Και ο Θεός έπλασε τα πάντα, σωστά;

Φοιτ.: Ναι.

Καθ.: Άρα λοιπόν ποιος δημιούργησε το κακό;

Φοιτ.: ...

Καθ.: Υπάρχουν αρρώστιες; Ανηθικότητα; Μίσος; Ασχήμια; Όλα αυτά τα τρομερά στοιχεία υπάρχουν σ' αυτόν τον κόσμο, έτσι δεν είναι;

Φοιτ.: Μάλιστα.

Καθ.: Λοιπόν, ποιος τα δημιούργησε;

Φοιτ.: ...

Καθ.: Η επιστήμη λέει ότι χρησιμοποιείς τις 5 αισθήσεις σου για να αναγνωρίζεις το περιβάλλον γύρω σου και να προσαρμόζεσαι σε αυτό. Πες μου παιδί μου, έχεις δει ποτέ τον Θεό;

Φοιτ.: Όχι, κύριε.

Καθ.: Έχεις ποτέ αγγίξει το Θεό; Έχεις ποτέ γευτεί το Θεό, μυρίσει το Θεό; Και τέλος πάντων, έχεις ποτέ αντιληφθεί με κάποια από τις αισθήσεις σου το Θεό;

Φοιτ.: ...Όχι, κύριε. Φοβάμαι πως όχι.

Καθ.: Και παρόλα αυτά πιστεύεις ακόμα σε Αυτόν;

Φοιτ.: Ναι.

Καθ.: Σύμφωνα με εμπειρικό, ελεγχόμενο και με δυνατότητα μελέτης των αποτελεσμάτων ενός φαινομένου πρωτόκολλο, η επιστήμη υποστηρίζει ότι ο Θεός δεν υπάρχει. Τι έχεις να απαντήσεις σε αυτό, παιδί μου;

Φοιτ.: Τίποτα. Εγώ έχω μόνο την πίστη μου.

Καθ.: Ναι, η πίστη. Και αυτό είναι το πρόβλημα της επιστήμης.

Φοιτ.: Κύριε καθηγητά, υπάρχει κάτι που το ονομάζουμε θερμότητα;

Καθ.: Ναι.

Φοιτ.: Και υπάρχει κάτι που το ονομάζουμε κρύο;

Καθ.: Ναι.

Φοιτ.: Όχι, κύριε. Δεν υπάρχει. Μπορεί να έχεις μεγάλη θερμότητα, ακόμα περισσότερη θερμότητα, υπερθερμότητα, καύσωνα, λίγη θερμότητα ή καθόλου θερμότητα.

Αλλά δεν υπάρχει τίποτα που να ονομάζεται κρύο. Μπορεί να χτυπήσουμε 273 βαθμούς υπό το μηδέν, που σημαίνει καθόλου θερμότητα, αλλά δεν μπορούμε να πάμε πιο κάτω από αυτό. Δεν υπάρχει τίποτα που να ονομάζεται «κρύο». «Κρύο» είναι μόνο μια λέξη, που χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε την απουσία θερμότητας. Δεν μπορούμε να μετρήσουμε το κρύο.

Η θερμότητα είναι ενέργεια. Το κρύο δεν είναι το αντίθετο της θερμότητας, κύριε, είναι απλά η απουσία της.

Στην αίθουσα επικρατεί σιγή...

Φοιτ.: Σκεφτείτε το σκοτάδι, καθηγητά. Υπάρχει κάτι που να ονομάζουμε σκοτάδι;

Καθ.: Ναι, τι είναι η νύχτα αν δεν υπάρχει σκοτάδι;

Φοιτ.: Κάνετε και πάλι λάθος, κύριε καθηγητά. Το «σκοτάδι» είναι η απουσία κάποιου άλλου παράγοντα. Μπορεί να έχεις λιγοστό φως, κανονικό φως, λαμπρό φως, εκτυφλωτικό φως.. Αλλά, όταν δεν έχεις φως, δεν έχεις τίποτα και αυτό το ονομάζουμε σκοτάδι, έτσι δεν είναι; Στην πραγματικότητα το σκοτάδι απλά δεν υπάρχει. Αν υπήρχε θα μπορούσες να κάνεις το σκοτάδι σκοτεινότερο.

Καθ.: Που θέλεις να καταλήξεις με όλα αυτά, νεαρέ μου;

Φοιτ.: Κύριε, θέλω να καταλήξω ότι η φιλοσοφική σας σκέψη είναι ελαττωματική...

Καθ...: Ελαττωματική!; Μήπως μπορείς να μου εξηγήσεις γιατί;

Φοιτ.: Κύριε καθηγητά, σκέφτεστε μέσα στα όρια της δυαδικότητας. Υποστηρίζετε ότι υπάρχει η ζωή και μετά υπάρχει και ο θάνατος, ένας καλός Θεός και ένας κακός Θεός.

Βλέπετε την έννοια του Θεού σαν κάτι τελικό, κάτι που μπορεί να μετρηθεί. Κύριε καθηγητά, η επιστήμη δεν μπορεί να εξηγήσει ούτε κάτι τόσο απλό όπως την σκέψη.

Χρησιμοποιεί την ηλεκτρική και μαγνητική ενέργεια, αλλά δεν έχει δει ποτέ, πόσο μάλλον να καταλάβει απόλυτα, αυτήν την ενέργεια. Το να βλέπεις το θάνατο σαν το αντίθετο της ζωής είναι σαν να αγνοείς το γεγονός ότι ο θάνατος δεν μπορεί να υπάρξει αυτόνομος.

Ο θάνατος δεν είναι το αντίθετο της ζωής: είναι απλά η απουσία της. Τώρα πείτε μου κάτι, κύριε καθηγητά. Διδάσκετε στους φοιτητές σας ότι εξελίχθηκαν από μια μαϊμού;

Καθ.: Εάν αναφέρεσαι στην φυσική εξελικτική πορεία, τότε ναι, και βέβαια.

Φοιτ.: Έχετε ποτέ παρακολουθήσει με τα μάτια σας την εξέλιξη;

Καθ.: ..

Φοιτ.: Εφόσον κανένας δεν παρακολούθησε ποτέ την διαδικασία εξέλιξης επιτόπου και κανένας δεν μπορεί να αποδείξει ότι αυτή η διαδικασία δεν σταματά ποτέ, τότε διδάσκετε την προσωπική σας άποψη επί του θέματος. Τότε μήπως δεν είστε επιστήμονας, αλλά απλά ένας κήρυκας;

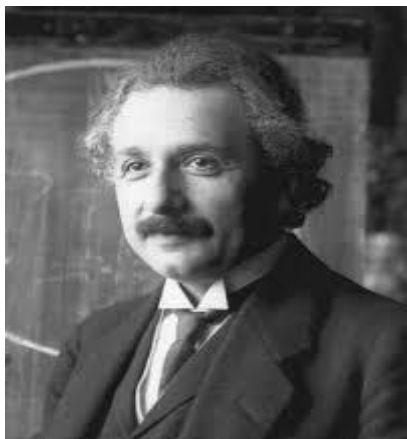
Καθ.: ..

Φοιτ.: (προς την τάξη): Υπάρχει κάποιος στην τάξη που να έχει δει τον εγκέφαλο του κ. καθηγητή; Που να έχει ακούσει ή νιώσει ή ακουμπήσει ή μυρίσει τον εγκέφαλο του κ. καθηγητή; Κανένας. Άρα σύμφωνα με τους κανόνες του εμπειρικού, ελεγχόμενου και με δυνατότητα προβολής πρωτόκολλου, η επιστήμη μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν έχετε εγκέφαλο, κύριε. Και αφού είναι έ-

τσι τα πράγματα, τότε, με όλο τον σεβασμό, πώς μπορούμε να εμπιστευτούμε αυτά που διδάσκετε, κύριε;

Καθ.: Μου φαίνεται ότι απλά θα πρέπει να στηριχτείς στην πίστη σου, παιδί μου.

Φοιτ.: Αυτό είναι, κύριε.. Ο σύνδεσμος μεταξύ του ανθρώπου και του Θεού είναι η ΠΙΣΤΗ. Αυτή είναι που κινεί τα πράγματα και τα κρατάει ζωντανά..

Εικόνα 4 Άλμπερτ Αϊνστάιν

**Το όνομα του νεαρού φοιτητή ήταν:
ΑΛΜΠΕΡΤ ΑΙΝΣΤΑΙΝ
(ALBERT EINSTEIN).**

Θα κλείσω με τα λόγια Του Χριστού :

«Αμήν γαρ λέγω υμίν, εάν έχητε πίστιν ως κόκκον σινάπεως, ερείτε τω όρει τούτω, μετάβα ένθεν εκεί, και μεταβήσεται· και ουδέν αδυνατήσσει υμίν».

Δηλαδή η πίστη μπορεί να μετακινήσει ακόμη και βουνά.

Ας πορευθούμε λοιπόν τον βίον της ζωής μας, όσο μας επιτρέπει ο Μεγάλος Θεός να ζούμε, με πραγματική πίστη και όχι με ομορτυνισμό και επιδερμικότατα, για το θεαθήναι τοις ανθρώποις, ως ο Φαρισαίος της παραβολής του Τριωδίου.